

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 5To/85/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6924010545
Dátum vydania rozhodnutia: 08. 10. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martin Ľupták, PhD., MBA
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2024:6924010545.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici na verejnom zasadnutí dňa 08. októbra 2024 v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Martina Ľuptáka, PhD. a sudcov JUDr. Štefana Nováka, LL.M. a JUDr. Bc. Viktora Marka, PhD., v trestnej veci obžalovaných A. B. a C. D. stíhaných pre zločin lúpeže podľa § 188 ods. 1, ods. 2 písm. e) Tr. zák. s poukazom na § 140 písm. b) Tr. zák. spáchaného formou spolupáchateľstva podľa § 20 Tr. zák., konajúc o odvolaní okresného prokurátora proti rozsudku Okresného súdu Rimavská Sobota sp. zn. 20T/16/2024 zo dňa 22. 06. 2024, takto

rozhodol:

Podľa § 319 Tr. por. odvolanie okresného prokurátora z a m i e t a .

odôvodnenie:

Rozsudkom samosudcu Okresného súdu Rimavská Sobota sp. zn. 20T/16/2024 zo dňa 22. 06. 2024 boli obžalovaní A. B. a C. D. uznaní za vinných zo spáchania zločinu lúpeže podľa § 188 ods. 1, ods. 2 písm. e) Tr. zák. s poukazom na § 140 písm. b) Tr. zák. spáchaného formou spolupáchateľstva podľa § 20 Tr. zák. a to za skutok, ktorého sa dopustili tak, že obvinení po predchádzajúcej vzájomnej dohode, že idú okradnúť D. E., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom F. XX, G. D. H. z dôvodu odplaty za to, že sa kontaktoval prostredníctvom sociálnej siete so sestrou obvineného A. B. I. J., nar. XX.XX.XXXX, si D. E. počkali v čase okolo 19:00 hod. dňa 21.02.2024 na ulici J. v Tornali v okrese Revúca na ceste oproti bráne vedúcej na pozemok rodinného domu súpisného čísla XX a fyzicky napadli D. E., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom F. XX, G. D. H. tým spôsobom, že A. B., ktorý bol pod vplyvom alkoholu začal na neho po maďarsky kričať, čo chcel s jeho sestrou, potom ho jeden z obvinených hned udrel najmenej jedenkrát päťou do tváre, načo sa poškodený zľakol a začal utekať smerom doľava, obvinení ho však dobehli pri prvom rodinnom dome na ulici, kde mu obvinený A. B. prehodil cez hlavu kapucňu a následne druhý obvinený ho následne udrel najmenej dvakrát päťou ruky do tváre do oblasti nosa, následkom ktorých úderov poškodený spadol na zem na cestu, kde mu obvinený A. B. strhol tašku, ktorú mal prevesenú okolo krku a v ktorej sa nachádzali veci a to mobilný telefón značky Huawei hnedej farby nezisteného typu, textilná peňaženka zelenej maskáčovej farby s finančnou hotovosťou 22,- Eur, vodičský preukaz, občiansky preukaz a zdravotná karta na meno poškodeného, hodil ju na zem a túto o zeme zodvihol obvinený C. D. a následne obaja obvinení začali utekať od poškodeného smerom ku garážam, poškodený začal utekať opačným smerom na Starňu, kde asi po 10 metroch sa poškodený zastavil, chcel sa vrátiť k svojmu autu, pričom keď si to obaja obvinení všimli, tak začali na neho po maďarsky kričať, že ho chytia a zbijú a obvinený A. B. sa rozbehol smerom k nemu, avšak po pár metroch sa otočili a potom obaja obvinení ušli opačným smerom, kde prešli do parku, v ktorom vybrali obsah tašky, ktorý si ponechali a ostatné veci zahodili do koša, pričom tohto skutku sa dopustili v úmysle pomstiť sa D. E. za to, že sa kontaktoval prostredníctvom sociálnej siete so sestrou obvineného A. B., a to I. J., nar. XX.XX.XXXX, a týmto konaním spôsobili poškodenému D. E., nar. XX.XX.XXXX pomliaždenie tváre - nosa a líca na obidvoch stranách s malými povrchovými odreninami a malé povrchové odreniny krku vzadu s dobou liečenia a práceneschopnosti v trvaní 6 dní a škodu odcudzením vecí vo výške 72,- Eur.

Za túto trestnú činnosť im Okresný súd Rimavská Sobota uložil a to obžalovanému 1. A. B. podľa § 188 ods. 2 Tr. zák. s použitím § 38 ods. 2, 3, 8 Tr. zák., § 36 písm. l), n) Tr. zák., § 37 písm. m) Tr. zák., s použitím § 39 ods. 1 Tr. zák., trest odňatia slobody vo výmere 36 mesiacov.

Podľa § 48 ods. 2 písm. b) Tr. zák. obžalovaného pre výkon trestu odňatia slobody zaradil do ústavu na výkon trestu odňatia slobody so stredným stupňom stráženia.

Podľa § 73 ods. 2 písm. d) Tr. zák. mu uložil ochranné ústavné protitoxikomanické a protialkoholické liečenie.

Obžalovanému 2. C. D. súd uložil podľa § 188 ods. 2 Tr. zák. s použitím § 38 ods. 5 Tr. zák., § 39 ods. 1 Tr. zák., trest odňatia slobody vo výmere 54 mesiacov.

Podľa § 48 ods. 2 písm. a) Tr. zák. pre výkon trestu odňatia slobody obžalovaného zaradil do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom stráženia.

Podľa § 287 ods. 1 Tr. por. súd obžalovaným uložil povinnosť nahradiť spoločne a nerozdielne poškodenému D. E., nar. XX. XX. XXXX, bytom F. XX, škodu vo výške 72,- eur.

Predmetný rozsudok okresný súd odôvodnil tým, že vzhľadom k tomu, že obaja obžalovaní na hlavnom pojednávaní dňa 22.07.2024 uviedli, že sa cítia byť vinní zo skutku, ktorý im bol v obžalobe kladený za vinu a predmetné vyhlásenie okresný súd podľa § 257 ods. 7 Tr. por. prijal, súd nevykonal dokazovanie v rozsahu v akom sa obžalovaní priznali ku skutku. Okresný súd vykonal dokazovanie v zmysle § 257 ods. 4 Tr. por. len v súvislosti s výrokom o treste a náhrade škody.

Okresný súd uviedol, že u obž. A. B. vychádzal, vzhľadom na prevahu poľahčujúcich okolností nad priťažujúcimi, oproti základnej trestnej sadzbe za zločin lúpeže podľa § 188 ods. 2 Tr. zák., zo zníženej hranice trestnej sadzby a to 10 rokov a 4 mesiace. Zároveň u osoby obž. A. B. využil inštitút mimoriadneho zníženia trestu podľa § 39 ods. 1 Tr. zák. a uložil trest výrazne pod spodnou hranicou trestnej sadzby, nakoľko vzhľadom na závažnosť skutku, ale hlavne na osobu obž. A. B., ktorý sa priznal k predmetnému skutku, ako aj ku právnej kvalifikácii a zároveň napomáhal pri objasňovaní trestnej činnosti orgánom činným v trestnom konaní. Súčasne za situácie, že obžalovaný bol odsúdený na nepodmienečný trest vo výmere 19 mesiacov za prečin ublíženia na zdraví podľa § 156 ods. 1 Tr. zák. by bol pri uložení 7 rokov na spodnej hranici trestnej sadzby vo výmere 7 rokov pre obžalovaného neprimerane prísny. Súd bol toho názoru, že trest mimoriadne znížený na výmeru 3 rokov je pre ochranu spoločnosti a nápravu obžalovaného, ako aj z pohľadu generálnej aj individuálnej prevencie postačujúci, pričom dostatočne zabezpečí jeho prevýchovu.

Súd pri určovaní druhu a výmery trestu pre obž. C. D. vychádzal zo skutočnosti, že v konaní Okresného súdu Revúca sp. zn. 2T/37/2024 bol tento uznaný vinným za zločin krádeže podľa § 212 ods. 3 Tr. zák. a iné a bol mu uložený trest odňatia slobody vo výmere 3 rokov s podmieneným odkladom výkonu trestu na skúšobnú dobu v trvaní 3 rokov. Vzhľadom k tomu, že sa obžalovaný dopustil opätovného zločinu, navyše počas plynutia skúšobnej doby predchádzajúceho rozsudku, zvýšila sa mu spodná hranica trestnej sadzby podľa § 38 ods. 5 Tr. zák. na 9 rokov a 4 mesiace. Okresný súd zohľadnil u obž. C. D. skutočnosť, že jeho priznanie a oľutovanie skutku, ako aj pomoc pri objasňovaní skutku, je dostatočné preto, aby bol použitý inštitút mimoriadneho zníženia trestu podľa § 39 ods. 1 Tr. zák. a uložil mu trest odňatia slobody výrazne pod spodnú hranicu trestnej sadzby a to v trvaní 4 roky a 6 mesiacov, čo pre ochranu spoločnosti a nápravu obžalovaného možno považovať za dostatočný na jeho prevýchovu. Zároveň, vzhľadom na závery znaleckého K. L. L. L., uložil obžalovanému A. B. ochranné ústavné protitoxikomanické a protialkoholické liečenie a vzhľadom na to, že nárok poškodeného D. E. bol riadne a včas uplatnený, súd uložil, aby spoločne a nerozdielne nahradili poškodenému škodu vo výške 72,- eur, ktorú svojím konaním spôsobili.

Voči predmetnému rozsudku v zákonom stanovenej lehote podal odvolanie prokurátor, ktorý ho v písomných dôvodoch odôvodnil tým, že mimoriadne zníženie trestu je inštitút mimoriadny, výnimočný, ku ktorému môže súd pristúpiť len v osobitých prípadoch. Ustanovenie § 39 ods. 1 Tr. zák. možno aplikovať len pri ojedinelých okolnostiach, ktoré sa vymykajú z inak bežne sa vyskytujúcich okolností prípadu, či pomerov páchatel'a. V prvom rade konštatoval, že keďže súd dôvodil mimoriadne zníženie

trestu aj pomermi páchatel'ov, že nejde o osoby, ktoré by v minulosti viedli riadny bezúhonný spôsob života. Obž. A. B. bol šesťkrát súdne trestaný za majetkovú a násilnú trestnú činnosť. Trestným rozkazom Okresného súdu Revúca sp. zn. 2T 88/2020 zo dňa 22.06.2020, bol odsúdený za trestný čin krádeže podľa § 156 ods. 1 Tr. zák. a výtržníctva podľa § 364 ods. 1 písm. a) Tr. zák., na nepodmienečný súhrnný trest odňatia slobody v trvaní 19 mesiacov so zaradením do výkonu trestu s minimálnym stupňom stráženia, ktorý vykonal 14.10.2022; v súvislosti s týmto trestným rozkazom bolo v iných veciach súdom dvakrát upustené od súhrnného trestu a jedenkrát bolo upustené od ďalšieho trestu. Z výpisu z ústrednej evidencie priestupkov Ministerstva vnútra Slovenskej republiky vyplývalo, že obž. B. bol celkom šesťkrát postihnutý za spáchanie priestupku, z toho bol šesťkrát postihnutý za priestupky proti majetku a šesťkrát za priestupky proti občianskemu spolunažívaniu. Obž. C. D. bol dvakrát súdne trestaný za majetkovú trestnú činnosť. Trestným rozkazom Okresného súdu Revúca sp. zn. 2T 37/2023 zo dňa 24.04.2023 bol odsúdený za zločin krádeže podľa § 212 ods. 3 písm. f) Tr. zák. a iné k podmiennečnému trestu odňatia slobody v trvaní 36 mesiacov so skúšobnou dobou v trvaní 36 mesiacov do 25.05.2025 s probačným dohľadom a obmedzením - povinnosťou zamestnať sa počas skúšobnej doby, alebo sa preukázateľne uchádzať o zamestnanie. Obž. D. opätovne spáchal zločin, predmetného skutku sa dopustil v skúšobnej dobe podmiennečného odsúdenia s probačným dohľadom. Z výpisu z ústrednej evidencie priestupkov Ministerstva vnútra Slovenskej republiky vyplýva, že bol dvakrát postihnutý za spáchanie priestupku, z toho jedenkrát za priestupok proti majetku. Teda je zrejmé, že v prípade obžalovaných v plnej miere zlyháva prevýchovný účinok trestu a ani doposiaľ súdom uložené tresty odňatia slobody, nepodnietili obžalovaných k tomu, aby na slobode viedli riadny spôsob života. Z tohto pohľadu pristúpenie okresného súdu k mimoriadnemu zníženiu trestu odňatia slobody podľa § 39 ods. 1 Tr. zák., a to až o 4 roky u obž. B. M. N. G. D. o 4 roky a 10 mesiacov bolo nespravodlivé a v rozpore so základným účelom a cieľom trestu, ktorým je ochrana spoločnosti pred trestnými činmi a ich páchatel'mi. Najmä v prípade obž. D. neexistuje žiadna okolnosť, ktorá by mala tak výrazne zmierňovať trest uložený obžalovanému za opätovne spáchaný zločin. V prípade obžalovaných nevzhliadol špecifické okolnosti prípadu (obžalovaní sa dopustili majetkovo - násilnej trestnej činnosti) a z hľadiska všetkých zásad pre ukladanie trestu, nebolo namieste mimoriadne zníženie trestu pod dolnú hranicu trestnej sadzby určenej zákonom podľa § 39 ods. 1 Tr. zák.

Okresný prokurátor na záver zdôraznil, že ak by aj pripustil skutočnosť, že trest odňatia slobody vo výmere 7 rokov je pre obž. A. B., a vo výmere 9 rokov 4 mesiacov pre obž. C. D. neprimeraný, prichádzal do úvahy postup, resp. použitie len ust. § 39 ods. 2 písm. d), ods. 4 Tr. zák. (účinného do 6.8.2024), vzhľadom na vyhlásenie viny obžalovaného a vzhľadom na stanovisko trestnoprávneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. Tpj/55/2016 zo dňa 27.06.2017 č. 44/2017, čo by v danom prípade predstavovalo u obž. A. B. hranicu 4 roky a 8 mesiace a u obž. C. D. 6 rokov 4 mesiacov, tak ako to bolo navrhované aj prokurátorom. Zdôraznil, že okresný súd obišiel tento postup za použitia § 39 ods. 1 Tr. zák., na ktorý neboli splnené podmienky, pričom takýto postup nie je možné akceptovať. Vyhlásenie viny obžalovaného na hlavnom pojednávaní je možné považovať za samostatný dôvod na aplikáciu zákonného ustanovenia o mimoriadnom znížení trestu aj podľa ust. § 39 ods. 5 Tr. zák. (účinného od 6.8.2024).

K predmetnému odvolaniu sa vyjadril obhajca obž. A. B., ktorý uviedol okrem iného, že ust. § 39 ods. 5 Tr. zák. účinného od 06.08.2024, majú na zreteli citované ust. § 33a Tr. zák., už umožňuje súdu pri vyhlásení o vine na hlavnom pojednávaní, okrem uloženia trestu odňatia slobody zníženého o jednu tretinu, za súčasného splnenia podmienok podľa ods. 1 alebo 2, uložiť aj pod zákonom stanovenú trestnú sadzbu podľa ods. 3. Vzhľadom k tejto situácii, v čase rozhodovania o odvolaní, Krajský súd v Banskej Bystrici môže odvolanie okresného prokurátora zamietnuť ako nedôvodné.

K odvolaniu okresného prokurátora sa vyjadril aj tiež obhajca obž. C. D., ktorý uviedol, že okresný súd pri ukladaní trestu, správne prihliadol na inštitút mimoriadneho zníženia trestu podľa § 39 ods. 1 Tr. zák. a uložil mu trest odňatia slobody pod spodnú hranicu trestnej sadzby s prihliadnutím na to, že hroziaci trest by bol mimoriadne prísny, vzhľadom na závažnosť skutku, ako aj skutočnosť, že k spáchaniu skutku, ktorý mu bol v obžalobe kladený za vinu sa priznal, ako aj k predmetnej kvalifikácii skutku a pri objasňovaní trestnej činnosti orgánov činných v trestnom konaní, napomáhal. Zároveň zdôraznil, že obžalovaný spolu so svojou družkou vychováva 4 maloleté deti, ich rodina sa nachádza v hmotnej núdzi a je odkázaná na jeho starostlivosť a výživu, pričom jeho najmladší syn má vážne zdravotné problémy a potrebuje zvýšenú zdravotnú starostlivosť. Vzhľadom k tomuto považoval rozsudok okresného súdu za zákonný a správny.

Na základe podaného odvolania teda Krajský súd v Banskej Bystrici vytýčil verejné zasadnutie na deň 08.10.2024, na ktorom krajský prokurátor uviedol, že navrhuje, aby krajský súd zrušil rozsudok okresného súdu a sám vo veci rozhodol tak, že obž. A. B. v zmysle platného Trestného zákona uložil trest odňatia slobody vo výmere 4 roky a 8 mesiacov so zaradením do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia a obž. C. D. trest odňatia slobody vo výške 5 rokov a 10 mesiacov so zaradením do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia. V ostatnom sa pridržiaval písomného vyhotovenia odvolania.

Obaja obhajcovia obžalovaného 1. a obžalovaného 2. uviedli, že sa pridržiavajú dôvodov, ktoré uviedli vo vyjadrení k odvolaniu a trest považujú za zákonný a dostatočný.

Obž. B. uviedol, že sa pridržiava vyjadrenia svojho advokáta a obž. D. oľutoval svoje konanie a prosil, aby krajský súd ponechal v platnosti trest, ktorý dostal.

Krajský súd v Banskej Bystrici ako súd odvolací na základe podaného odvolania okresného prokurátora zistil, že toto bolo podané oprávnenou osobou v zákonnej lehote, proti rozhodnutiu, proti ktorému bolo prípustné. Následne v zmysle ust. § 317 ods. 1 Tr. por. preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým okresný prokurátor podal odvolanie a preskúmal tiež správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo. Na chyby, ktoré neboli odvolaním vytýkané prihliadal i pre prípad, ak by tieto odôvodňovali podanie dovolania v zmysle § 371 ods. 1 Tr. por. Po uvedenom procesnom postupe odvolací súd dospel k záveru, že odvolanie okresného prokurátora nebolo podané dôvodne.

V prvom rade je nutné konštatovať, že výroky o vine obžalovaných, ktorí boli uznaní za vinných zo spáchania zločinu lúpeže podľa § 188 ods. 1, 2 písm. e) Tr. zák. s poukazom na § 140 písm. b) Tr. zák. spáchaného formou spolupáchateľstva podľa § 20 Tr. zák., na tom skutkovom základe, ako bolo uvedené v obžalobe, už nadobudol právoplatnosť, nakoľko obžalovaní vyhlásili podľa § 257 ods. 1 písm. d) Tr. por., že sú vinní zo spáchania skutku uvedeného v obžalobe. Následne obžalovaní na položené otázky podľa § 333 ods. 3 písm. c), d), f), g), h) Tr. por. odpovedali kladne „áno“, preto okresný súd po procesnom postupe podľa § 257 ods. 7, 8 Tr. por. vyhlásenie obžalovaných prijal a dokazovanie vykonal len v rozsahu potrebnom pre rozhodnutie o treste a náhrade škody.

Vo vzťahu k uloženému trestu krajský súd konštatuje, že okresný súd prihliadol na všetky skutočnosti a zásady Trestného zákona upravujúce ukládanie trestov, na ktoré je povinný prihliadnúť, a to na spôsob spáchania činu, jeho následok, zavinenie, pohnútku, poľahčujúce a priťažujúce okolnosti, ako aj na osoby páchatel'ov, ich pomery a možnosti nápravy, ako aj na generálnu a individuálnu prevenciu. Okresný súd dostatočným spôsobom, v odôvodnení napadnutého rozsudku, uviedol prečo obžalovaným uložil tresty odňatia slobody pod dolnou hranicou trestnej sadzby a zároveň rovnako presvedčivo odôvodnil aj uloženie ochranného liečenia a povinnosti nahradiť škodu. Krajský súd sa s uvedeným odôvodnením v plnom rozsahu stotožnil, preto naň v podrobnostiach odkazuje, nakoľko opakovať správne a logické dôvody, by bolo na tomto mieste nadbytočné.

Krajský súd konštatuje, že odôvodnenie okresného súdu ohľadom uloženia trestu tak vychádza zo zákonných požiadaviek na druh a výmeru trestu. Krajský súd je toho názoru, že opakovať v celosti správnosť a argumentáciu okresného súdu by nebolo správne a teda má za to, že aplikácia § 39 ods. 1 Tr. zák., v prípade týchto obžalovaných, pri zohľadnení závažnosti skutku a najmä ich pohnútky, ktorá ich viedla ku spáchaniu trestnej činnosti, ako aj skutočnosti týkajúce sa osôb obžalovaných a spolupráce s orgánmi činnými v trestnom konaní možno považovať za správnu.

Argumentácia okresného prokurátora týkajúca sa nesprávneho uplatnenia § 39 Tr. zák., nakoľko v prípade obžalovaných prichádzal do úvahy postup len podľa ust. § 39 ods. 2 písm. d), ods. 4 Tr. zák. účinného do 06.08.2024, vzhľadom na vyhlásenie viny obžalovaných aj vzhľadom na stanovisko trestnoprávneho kolégia NS SR sp. zn. Tpj/55/2016 zo dňa 27.04.2017 č. 44/2017 je zrejmé, že v súčasnej platnej úprave Trestného zákona platného od 06.08.2024 je pri vyhlásení viny možné postupovať v zmysle § 39 ods. 5 Tr. zák. a teda za súčasnej právnej úpravy takýto postup okresného súdu nemožno považovať za nezákonný a nesprávny a aj v čase pred účinnosťou novely Trestného zákona, by v prípade oboch páchatel'ov, bol takýto postup zákonný a správny.

Podľa § 319 Tr. por. odvolací súd odvolanie zamietne, ak zistí, že nie je dôvodné.

Krajský súd teda s poukazom na vyššieuvedené dôvody odvolanie okresného prokurátora, považujúc ho za nedôvodné, zamietol.

Uznesenie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Banskej Bystrici jednohlasne pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu ďalší riadny opravný prostriedok nie je prípustný.